

Litterärt sällskap på span efter tid som flytt

HAPARANDA

Författaren och journalisten Jan-Olof "Jolo" Olsson (1920-14) var en stor vän av vår gränsstad.

- Jag är uppvuxen med berättelser från Haparanda, säger dottern Vibeke Olsson Falk.

HB knyter ihop eror.

Scenen är det antika stadshotellet, i frukosttid under söndagsmorgonen. Stämningen är uppsluppen i den vitdukade matsalen.

Församlingen är medlemmar i Jolosällskapet, en sammanslutning bildad 1997 med mission i att bevara Olssons journalistiska och litterära arv.

Sedan 2002 delar man årligen ut ett pris till en förtjänt skribent, som verkar i Jolos anda.

- Min pappas främsta kvalitet var att han kunde se det stora i det lilla och vice versa, menar vår Vibeke.

Jolosällskapet ställer upp för småbusigt klassfoto utanför Haparanda Stadshotell under söndagsmorgonen.

Foto: Lasse Stenman

Favoriter i folkhemmet

För den stora publiken är Jolo förmodligen mest känd för romanerna *De tre från Haparanda* (1967) och *Någonstans i Sverige* (1974), med folkliga äventyrsberättelser från det första världskriget respektive beredskapstiden.

Skildringarna fick stort genomslag som teveserier 1973-74 och delar av dem utspelas i Tornedalen.

Söndagens program består av en guidad busstur där lokalhistorikern Lennart Lindfors förevisar inspelningsplatser och låter gruppen träffa några av de lokala statister som syns i filmerna.

"Jolo kunde se det stora i det lilla"

Periferi blir centrum

- En viktig del i sällskapetets liv är de resor vi gör i Jolos fotspår. Vi har upplevt platser över hela Europa sedan 2001. berättar ordföranden Andas Sandström.

Planerna på att besöka Haparanda har funnits länge. Lite av en slump kommer Jolosällskapet tidigare under året i kontakt med Sara Frykman, idégivare och författare till det pågående teater- och bildningsprojektet Nålsögat, om tiden i Haparanda 1914-18.

Fruktbara träffar

- Min pappa Gustav Svanberg var rektor på Haparanda yrkesskola och träffade Jolo för första gången i början av sextioalet. De samtalade om ortens historia långt in på småtimmarna. ler Sara.

Detta möte blir startpunkt på en process som sedermera mynnar ut i romanen De tre från Haparanda.

- Vi har haft fyra fantastiska dagar här. Det har överträffat alla våra förväntningar, berömmar Vibeke Olson Falk.

Och på något sätt möts trådarna på Haparanda stadshotell, i sanning en tillhåll i tiden.

Främmande favoriserar

Huset har genomlevt två världskrig. med internationell dynamik och mänsklig turbulens.

En tidig höstdag i nådens år 2017 har dramatiken sedan länge övergått i värdig ro. Men där ekon från svunna eror fortfarande kan förnimmas.

Och miljön verkar inspirera. Den gediget akademiska församlingen är ivrig som en skolklass på resa.

Långväga besök erbjuder botemedel mot hemmablindhet.

"Man måste komma utifrån för att verkligen kunna uppskatta Haparanda" med Jolos egna ord.

Lasse Stenman

lasse.stenman@haparandabladet.se

0922-280 28